

Voorzitter, zowel vanuit mijn werk als bij de laatste Regio Zwolle dag op 3 maart jl. heb ik de afgelopen maanden meermaals Wouter Veldhuis, oud Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving, horen spreken. Voor de aftrap van deze congressen en bijeenkomsten nam hij ons op inspirerende wijze mee in zijn, door zijn kennis en ervaring gevormde visie op het Nederland van de toekomst. Een visie waarmee hij vanuit een onafhankelijke positie jarenlang de Rijksoverheid adviseerde. Hij schetste dat we – en ik citeer - ‘lang vooruit moeten kijken (100 jaar) om onderbouwd terug te redeneren over wat we nu moeten doen’. ‘En wat we vooral ook niet moeten doen’. Wat mij in zijn verhaal in het bijzonder raakte was de opmerking dat we – en ik citeer nogmaals – ‘worden gegijzeld in het verleden, terwijl de enige uitweg de toekomst is’. En laat het nou juist die toekomst zijn die veel mensen spannend en soms zelfs een beetje eng vinden.

En voorzitter, wanneer we kijken naar die toekomst, naar de ontwikkelingen en de hele grote opgaven waar we voor staan, dan kan ik me dat ook wel voorstellen. Want na decennia van, voornamelijk op het individu gerichte groei, worden we nu aan alle kanten geconfronteerd met de grenzen van die groei. Voorzitter, in plaats van meer en groter moet het anders en beter. Socialer.

Niet meer en groter

Doorgaan op dezelfde voet betekent op termijn minder vrijheid, minder veiligheid en minder welvaart. Doorgaan op dezelfde voet vergroot het verschil tussen lage en hoge inkomens en het vergroot de groep mensen die langdurig in bestaansonzekerheid leeft, en daardoor ook nog eens minder gezonde levensjaren kennen.

Doorgaan op dezelfde voet in het verkeer, industrie en veeteelt zorgt voor nog meer uitstoot van CO2 en extremer weer, met wereldwijd

desastreus gevolgen. Ook in Nederland. Ook hier in Zwolle. Het leidt tot afnemende biodiversiteit, slechtere natuur, slechte water- en slechte luchtkwaliteit. Het leidt ook tot vertraging in de bouw van onze huizen.

Blijven streven naar meer en grotere individuele groei en vrijheid leidt ook tot eenzijdige politieke keuzes en een polariserend debat tussen 'wij en zij'. Het zet de meningen en soms zelfs het bestaansrecht van mensen met een ander geloof, cultuur of identiteit onder druk en leidt tot conflicten en oorlogen die ook hier in Zwolle voor reële dreiging en gevoelens van onveiligheid zorgen.

Maar anders en beter

Voorzitter, dit is nadrukkelijk niet de toekomst die D66 voor zich ziet. D66 kiest voor een hoopvolle toekomst met een nieuwe circulaire en groene economie die duurzaam en eerlijk is. Waarmee we de klimaatverandering een halt toeroepen en de natuur weer opbloeit.

D66 kiest voor goed onderwijs en goede onderwijshuisvesting voor ál onze kinderen en voor zorg die gegarandeerd is voor wie dat nodig heeft. D66 kiest voor bestaanszekerheid door de juiste huizen te bouwen voor onze toekomstige inwoners en door meer mensen in een inclusieve arbeidsmarkt aan het werk te helpen. En ook kiest D66 voor persoonlijke, bescheiden en lokaal betrokken politiek, vanuit een faciliterende overheid die inzet op een sociale en wederkerig relatie met haar inwoners. We zullen het met elkaar moeten doen.

Koers college ook gericht op hoopvolle toekomst

Voorzitter, het is ook de koers die het college voor zich ziet. Want sinds het aantreden van deze coalitie is koers gezet naar een hoopvolle, duurzame, inclusieve en sociale toekomst met gelijke kansen en een (t)huis voor iedereen. Door de focus te verleggen van winst en groei naar welzijn en bestaanszekerheid. Daarbij heeft het huidige college de toekomst duidelijker dan ooit en hebben we goed in beeld welke keuzes

gevraagd worden om, met alle financiële onzekerheid van nu, ons ambitieniveau zoveel mogelijk in stand te houden. Het resultaat is dat Zwolle er goed/bovengemiddeld gezond voor staat; we zijn financieel gezond en hebben (voorlopig) voldoende vet op de botten. Die ingeslagen koers en focus wordt met voorliggende Perspectiefnota bestendigd. Ook wordt investeringsruimte gelaten aan het volgende college.

Door de duidelijke koers en focus de gestructureerde opbouw en eenvoudige uitleg is deze PPN ook goed te volgen. D66 wil het college hier graag mee complimenteren.

Ruimte om opnieuw te investeren

Voorzitter, naast zicht op de opgaven en geld voor onze taken hebben we dus opnieuw ruimte om te investeren en dat is mooi. Dat dat geeft hoop en is goed voor de toekomst.

We investeren flink in het fysiek domein, nadat we dat ook een aantal jaren in het sociaal domein hebben gedaan. Bijvoorbeeld in de SIA. Ten aanzien van **verduurzaming** gaan we aan de slag met ons eigen vastgoed en krijgt de wijk Hogekamp, via het WijBedrijf, een flinke impuls. Ook zijn we bijzonder blij dat, n.a.v. het debat over het burgerberaad, het voornemen is overgenomen om een voorschietfonds in te richten, zodat woningeigenaren met een kwetsbare financiële positie ook verduurzamingsmaatregelen kunnen nemen en we zo verduurzaming voor iedereen mogelijk maken. Maar voorzitter, hiermee wordt slechts één van de 22 overgebleven adviezen uitgewerkt, terwijl het college in december vorig jaar heeft aangegeven de overige adviezen mee te nemen in de integrale afweging bij de PPN van 2025. Dat is nu, toch zijn ze er niet. Voorzitter, inwoners hebben keihard gewerkt aan deze adviezen, dus graag een reactie van het college hierop. Toezegging of motie alsnog bij begroting.

Ten aanzien van **natuur** en **groen** zijn we blij dat er, naast de reservering van extra geld vorig jaar, opnieuw wordt geïnvesteerd in de NIA en daardoor de realisatie van bijvoorbeeld een nieuwe stadspark in Stadsbroek dichterbij komt. Voorzitter, ons valt alleen op dat veel van de groen- en natuurontwikkeling in nieuwe gebieds- ontwikkelingen plaatsvindt, terwijl bestaande, versteende wijken zoals de binnenstad en assendorp achterblijven. Voorzitter, moeten we daar niet meer aandacht aan besteden?

En voorzitter, als onderwijspartij zult u begrijpen dat wij een klein dansje in de fractiekamer hebben gedaan met de voorgenomen investeringen in **onderwijshuisvesting**. Ruim 70 schoolgebouwen worden de komende 25 jaar vernieuwd. We onderstrepen dan ook volledig het belang om opdracht te geven het Integraal Huisvestingsplan met daarin een langjarig financieel perspectief tot 2040 op te stellen. Het maakt ons een betrouwbare partner op onderwijs. Maar voorzitter, wat betekent dat financieel precies als wij ons committeren aan bijbehorende langjarig verplichtingen? Het gaat immers om erg veel geld. Kan het college hier een toelichting op geven?

Het verhogen van de afschrijvingstermijn van schoolgebouwen kunnen wij vanuit circulariteit gedachte en waardevol afschrijven goed volgen.

Voorzitter, toch ook kunnen we het sociaal domein en daarmee het sociale gezicht van Zwolle verder versterken. Bijzonder blij zijn we met de aandacht voor **ouderen**, de gevolgen van de **vergrijzing** en de inzet van innovatie en zorgtechnologie. Het belang van **wijkvoorzieningen** en de forse investering in de **Koers Sociaal Domein**. Essentieel om de **sociale basis** verder te versterken en zo de zorg en ondersteuning beschikbaar en toegankelijk te houden voor wie dat nodig heeft.

Spanning op enkele processen

Maar, ondanks de investeringen staat er ook nog wel wat spanning op enkele processen. Allereerst op de **inkomensregelingen**: want ondanks de investering en een verwachte toename in gebruik denkt het college dat maatregelen gaan zorgen voor beperking van de volumegroei. Voorzitter, gelijke kansen vragen wat ons betreft ongelijke investeringen, maar we weten ook dat iedere euro maar één keer uitgegeven kan worden. We kijken dan ook uit naar de resultaten van het onderzoek dat inzicht moet bieden in de mogelijke besparingskansen.

Als laatst in dit blokje voor ik afsluit voorzitter. **Spelen** (BOSS) en **sporten** (binnensport en Marslanden). Beiden zijn geen luxe, maar essentieel voor ontwikkeling, gezondheid, ontmoeten en bewegen. En in Zwolle moet ieder kind spelen en mee kunnen doen. D66 heeft al vaker aangegeven de norm te willen veranderen. Daarom dienen we samen met GL, CU, (VVD) en CDA een motie om de komende twee jaar te investeren in de realisatie van 15 inclusieve speelplekken in alle wijken. Maar we investeren dat vooral in ieder kind, om buiten te kunnen spelen. En om mee te kunnen doen.

D66 ziet ook graag dat wordt geïnvesteerd in sport. In binnensport en in buitensport, omdat op beiden knelpunten worden ervaren. Bij binnensport door ruimtegebrek, wachttijden en hoge zaalhuren. En daarom dienen wij, samen met het CDA een motie in om te verkennen hoe de kwaliteit en betaalbaarheid van de binnensport accommodaties in Zwolle kan worden vergroot.

Ten aanzien van buitensport zie wij krapte ten aanzien van velden, clubhuizen en kantines. Meerdere verenigingen kampen hiermee en dubbelgebruik lijkt een belangrijke oplossing. Toch komt dat niet vanzelf van de grond, zoals op Sportpark de Marslanden. Waar de Rugbyclub en SV Zwolle niet tot afspraken komen om het onevenredige gebruik van de velden beter in te vullen. Dit leidt ertoe dat de groeipotentie van de

Rugbyclub onder druk staat. Welke mogelijkheden ziet de wethouder hier een doorbraak te forceren?

Tot slot

Voorzitter, ik rond af en dat doe ik graag positief. En in lijn met de start van onze bijdrage ziet D66, ondanks alle uitdagingen en onzekerheden, een **andere** aanpak en meerjarige strategie van dit college die kan leiden tot een **betere** toekomst. Een toekomst waarbij inwoners in toenemende mate vrijheid, veiligheid en welvaart ervaren en overheid en inwoners in een sociale en wederkerig verbinding staan. Daarmee komen we tot een sociale, duurzame toekomst met voor iedereen een (t)huis, een duurzame eerlijke economie, goed onderwijs voor al onze kinderen en zorg en ondersteuning voor wie dat nodig heeft.